

Familie Spaander

In het klantenbestand van Agrifirm staat de familie Spaander in de top 5 van Noord-Holland als het gaat om de benutting van ruwvoer.

Melkproductie:	750.000 kg
Grond:	80 ha waarvan 12 ha mais
Rollend jaargem.:	8035 4,38 3,58
Percentage meetmelk uit ruwvoer:	62

Familie Spaander verzilvert extensieve bedrijfsopzet met veel meetmelk uit ruwvoer

Topatleet in ruwvoerbenuutting

Van elke honderd kilo melk die bij de familie Spaander uit Berkhout de melktank instroomt, is 62 kilo melk geproduceerd uit ruwvoer. Het blijkt een kwestie van knijpen in de krachtvoergiften en rekken van het weideseizoen.

tekst Tijmen van Zessen

Het is begin september en de zon staat hoog aan de hemel. Veel melkveehouders maken van de gelegenheid gebruik om de najaarskuil aan te leggen. Melkveehouder Willem Spaander (59) zit echter rustig op zijn stoel. Maaien is bij hem nog niet zo urgent. 'Bij ons houden de koeien het kort. Wie al het vee op stal heeft, is nu druk met maaien. Wij zitten ruim in het land en geven de koeien daarom de ruimte. Daarnaast helpen 75 fokschappen mee om de grasmat kort te houden.'

Samen met zijn echtgenote Tine (55) en zijn zonen Maarten (16) en Willem Jacob (17) runt Spaander een melkveebedrijf met circa 750.000 kilo melk op 80 hectare land. Het bedrijf scoort dankzij zijn extensieve opzet een hoog percentage meetmelk uit ruwvoer. Met een score van 62 procent staat de familie Spaander uit Berkhout in de top 5 van de Agrifirmklanten in Noord-Holland.

Wendy 170 (v. Olympic), in haar derde lijst voorspeld op 10.432 kg melk met 3,99% vet en 3,13% eiwit

Ria 51 (v. Classic), die droogstaat, sloot haar lijst na 305 dagen af met 9889 kg melk, 4,12% vet en 3,43% eiwit

De onbeperkte weidegang ziet Spaander als de sleutel achter de hoge ruwvoerbenuutting. In het voorjaar laat hij de koeien al op tijd naar buiten, meestal voor half april. Dat voorkomt dat hij later in het voorjaar vastloopt met beweiden. Vanaf half mei lopen de negentig koeien ook 's nachts buiten.

Het stelt Spaander in de gelegenheid om de krachtvoergiften flink af te bouwen. 'Die gaat omlaag van maximaal tien kilo per koe per dag naar maximaal zes kilo per koe per dag. In de boekhoudcijfers zitten we altijd laag met onze voerkosten.' De krachtvoerkosten liggen bij Spaander op een niveau van 5,26 euro per honderd kilo meetmelk. Het verbruik aan mengvoer staat op 17,68 kilo per honderd kilo meetmelk. Daarmee komt de melkveehouder op een voersaldo van 32,29 euro per honderd kilo melk.

Mooie cijfers, maar Willem Spaander voelt zich allerm minst een voorbeeldboer. 'We werken veel op gevoel, een voercomputer hebben we niet, een voermengwagen evenmin. De koeien krijgen op dit moment tien tot vijftien kilo mais per dag, dat past goed naast het weidegras. Mais is een gezond ruwvoer. Als we het niet zouden voeren, zouden we later moeten maaien om voldoende structuur te hebben in het rantsoen.'

35 jaar eersteklas melk

Modelboer of niet, Spaander zit ook op het terrein van melkwaliteit in de topgroep. Zijn bedrijf produceert al 35 jaar onafgebroken eersteklas melk. Maar opnieuw klinkt hij bescheiden. 'Je moet ook een beetje geluk hebben. We vervangen onze tepelvoeringen op tijd, dippen de koeien na het melken en behandelen de koeien droog voor. Maar doen we het daarmee zoveel anders dan een gemiddelde boer? Hooguit dat we een beetje secuurder zijn.'

Zoon Maarten knikt en vervolgt: 'De melkmachine laten we regelmatig nakijken. En elke dag gaat er een zak gemalen stro in de boxen.'

Vijf jaar geleden renoveerde Spaander de in 1978 gebouwde stal; er kwam een nieuw voerhek en de rubbermatten werden vervangen door koematrassen. Tot op de dag van vandaag heeft de veehouder daar geen spijt van. 'Dikke hakken zien we bij de koeien nauwelijks'. Ook mortellaro blijft de veestapel bespaard. 'Voetbaden hebben we niet, wel een rooverterschuij, dat kan een verklaring zijn.'

De opvolger in spe krijgt de ruimte om dit jaar dertig koeien extra te melken.

Afgelopen voorjaar realiseerde Spaander dertig extra ligboxen in zijn stal.

Blij met Ria

Eén van de nieuwe koeien die de extra stalcapaciteit benut, is Ria 51 (v. Classic), een koe die zeker bij Maarten een speciaal plaatsje heeft. De met 89 punten ingeschreven roodbonte werd dit voorjaar gekocht op de veilig van het bedrijf van Coen en Leny van Zanten uit Lelystad. 'Ze maakte deel uit van de winnende bedrijfsgroep van Van Zanten', glundert Maarten, die een zwak heeft voor de fokkerij.

Hij geeft aan dat de aankoop niet direct rendeert, maar liefhebberij mag ook iets kosten. Spaander kocht eerder ook dieren bij de veilingen van de Woudhoevestal en de familie Strik-Peeters. 'Plezier in het werk is belangrijk. Daarom gaan we sinds kort ook naar de keuringen in Opmeer en Middenmeer. Voor de winter show zet ik mijn kaarten op Wendy 170, een dochter van Olympic met 87 punten algemeen voorkomen.'

Spaander melkt veel dochters van Olympic, die het naar zijn zeggen goed gedaan heeft op het bedrijf. Minder te spreken is hij over de Lousondochters, die om de meest uiteenlopende redenen het toneel moeten verlaten. Voor de Bertils is die conclusie nog te vroeg, ook van hem komt een flink aantal dochters aan de melk. Verder zit er tussen het jongvee nageslacht van Fidelity en Impuls en insemineert het bedrijf met Jotan, Acme, Dolb Crown en Bogart.

Plannen voor graanteelt

De productie van de vaarzen houdt Willem Spaander nauwlettend in de gaten. 'Vaarzen zijn foktechnisch de beste dieren in de veestapel. Als de bsk van deze groep onder het gemiddelde zit, dan is dat een slecht teken.'

Het rollend jaargemiddelde ligt op dit moment op 8035 kilo melk met 4,38 procent vet en 3,58 procent eiwit bij een leeftijd van vier jaar en elf maanden. Dat is wel eens hoger geweest, maar gezien de economische resultaten vindt Spaander dat niet zorgwekkend. 'Als we de koeien helemaal binnen hadden, was de productie misschien constanter. Maar dat betekent meer kosten voor maaien en mest rijden. En wij zitten nu al ruim in het voer. We denken erover om komend seizoen zelf tarwe te telen. Dan kunnen we nog een deel krachtvoer vervangen, of, als de marktprijs daar aanleiding voor geeft, verkopen voor consumptie.'

